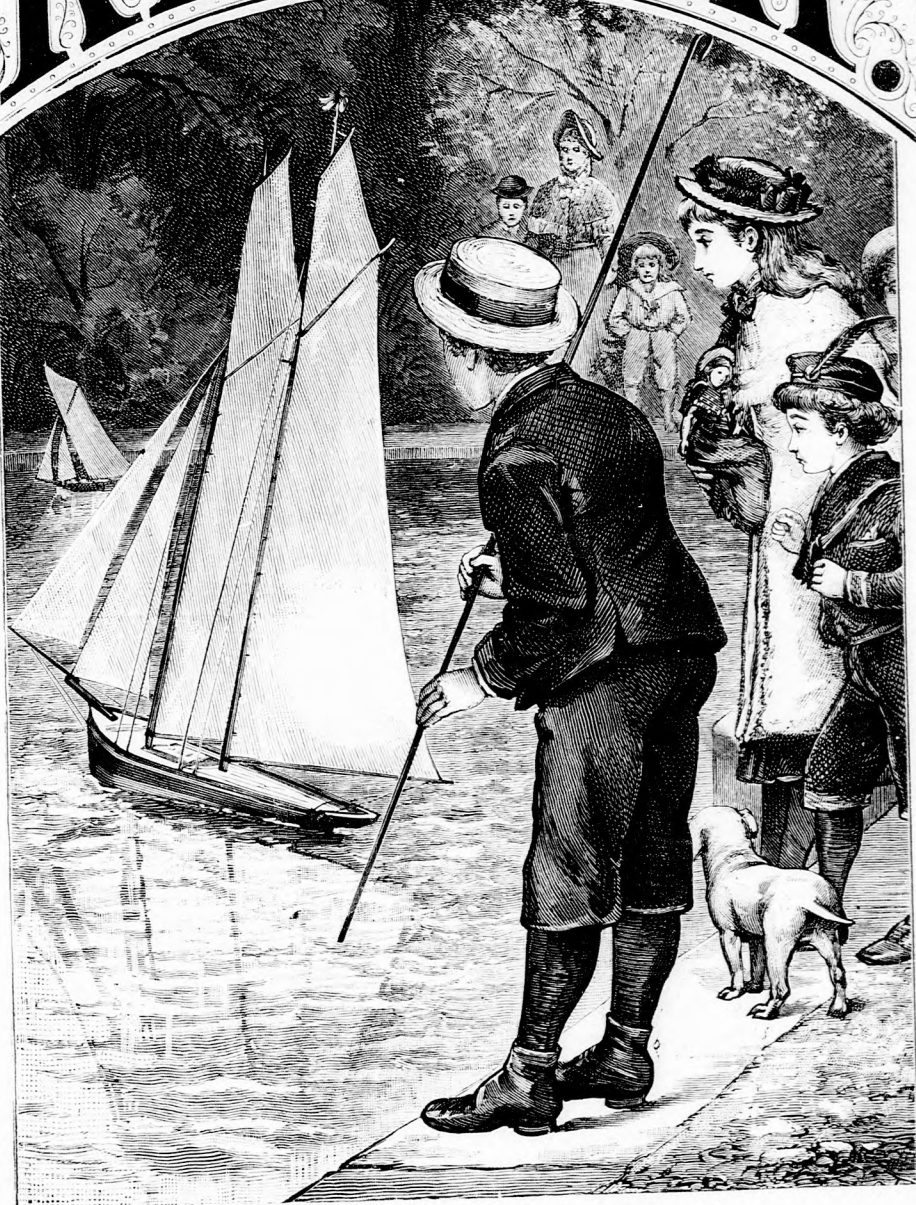

KIS LAP

SZÁRAZFÖLDI TENGERÉSZ. (Lásd a 221. lapon.)

XXV. kötet, 14. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. október 7-én.

KATINKA TÖRTÉNETE.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

RAJZOLÁSRA, gondolta tovább, bizonyosan nem, mert arra nem érez valami nagy kedvet; aztán mit is érne vele, ha még olyan szépen tudna is rajzolni? Ennek ugyan kevés hasznát venné, már pedig ő hasznát akarja venni ügyességének. Olvasott már ő arról, hogy voltak emberek, a kik igen fiatalon kitüntek eszök és ügyességök által, gazdagok lettek. Ha igaz, a mit nagyapa már rég mondott, akkor ő is ilyesmire számíthat. És akkor aztán nem fog a mamától vagy Gábor bácsitól függni, hogy ezt vagy azt megengedik-e? Tehet, vehet a mit akar.

Ez nagyon szép kilátás volt, de egyelőre Katinka még semmit sem tudott arról, hogy hát miképen is lesz az. Csak arról volt meggyőződve, hogy nem lehet meglegedve mostani állapotával, különbsorsot érdemelne, mint a minőben a mama és Gábor bácsi tartják. Hiszen az az idegen rajztanár is mondja, hogy ő nem közönséges gyermek, az igazgatónő is kitünteti, hát hogy ne volna igaz?

A rajztanár egyelőre nem ismételte ugyan a dicséretet, mert Katinka ama véletlenül sikerült rajz után épen nem tanusított többé valami nagy haladást. Ebben is, a többi tárgyakban is csak épen annyira iparkodott, hogy el ne maradjon tanuló társai mögött, mert azt már szégyelte volna, hogy ha annyira ügyesnek tartja magát, mások mégis megelőzzék.

— Majd kitalálom én, mire van nekem olyan nagy tehetségem.

Ez az önhitt és önző gondolat foglalkoztatta mindig az elméjét és előre kitervezte, hogy akkor majd milyen jó dolga lesz, hogy fogják dicsérni, kedvét keresni! Hanem ezeknek a szép terveknek egyszerre végök szakadt.

Egy napon, amint az iskolából hazatért, Gábor bácsit betegen találta, még pedig súlyos betegen. A haj napról-napra növekedett és a jó öreg vagy két napig élet-halál közt lebegett, az orvosok folytonosan ott voltak mellette s a mama nagyon komolynak és aggódónak látszott. Ezuttal azonban Katinka is aggódott. Sajnálta Gábor bácsit is, de, az igazat megvallva, megint csak leginkább magára gondolt. Ha Gábor bácsi meghalna, mi történnék akkor? Vége lenne ennek a kényelmes életnek, megint a régi nyomoruság várna reájok. Katinka pedig megborzadt, ha ez csak eszébe is jutott.

Gábor bácsi nagyon lassan épült fel a betegségéből. Anyyira föllábadt, hogy karszékben ülhetett, de aztán egyik hét mult a másik után és további javulás nem mutatkozott. Katinka látta, hogy a mama napról-napra komolyabb és az orvos is rázogatja a fejét, mikor kijön a beteg szobájából.

— Mért vagytok olyan szomorúak, mama? kérdé egy napon. Hiszen Gábor bácsi már jobban van, már nem fekszik!

— Már nem fekszik, de ma sincs jobban, mint három héttel ezelőtt. Ez pedig rossz jel.

— Oh, hiszen az nem lehet! Ha egy-

szer valaki gyógyulni kezd, akkor szépen lassan meg is gyógyul.

— Az nem olyan bizonyos, mint gondolod, kedvesem. De vajha igazad lenne! Ma össze fognak jönni az orvosok tanácskozássra, majd megtudjuk, mit vélekednek a bajról.

Katinka azonban nem szerette elhinni, a mi neki kellemetlen volt s azért mégiscsak azt gondolta, hogy a mama bizonyosan tulságosan aggódik, a bácsi baja nem olyan veszedelmes.

Az iskolában, mikor a leczkének vége volt, az igazgatónő magához hivatta és résztvevőleg kérde:

— Hát bácsi csakugyan oly nagyon rosszul van?

— Bizony, a mama nagyon aggódik.

— És már végkép el van határozva, hogy külföldre, melegebb országba utaztok hosszú időre?

— Külföldre? kérde Katinka bámulva.

— Nem mondták neked? Ezt csodálom, mert a dolog reád nézve is fontos, félbe kell szakítanod a tanulmányaidat, szólt az igazgatónő nyájasan.

— A mama nem szólt nekem semmit. Oh, ez nem szép tőle, kiáltá Katinka bosszusan.

— Akkor hát sajnálom, hogy megemlítettem; de azt hittem, te is tudod már, nem gondoltam, hogy titok.

— Bizonyosan még csak afféle terv, nem határozták el végkép, különben megmondták volna nekem is, szólt Katinka, ki röstelte, hogy ilyen fontos dologról semmit sem tudott.

— De én azt hiszem, hogy már körülbelől el van határozva. A mamád tegnap mondta nekem, hogy még csak a mai orvosi tanácskozást várják. A házi orvos azt tartja, hogy Gábor bácsinak nem szabad itthon bevárni a hideg évszakot, el kell utaznia messzi déli vidékre, talán Afrikába, a hol soha sincs tél; nekem azért mondta ezt mamád, mert tudtomra akarta adni, hogy te nem fogod tovább látogatni az intézetet; ezt én nagyon sajnálom, mert nevelésed még nincs befejezve, ott abban az afrikai országban pedig nem igen találsz iskolát.

(Folytatása következik.)

SZÁRAZFÖLDI TENGERÉSZ.

(Képpel a czímlapon.)

*V*ÁROSERDŐ kis tava,
Tengerré van avatva:
Vigan uszni látok rajt
Egy kis lenge hajó-rajt.

*Vitorlája kifeszül,
Mint a madár, úgy repül.
Itt villan fel, majd amott,
Mig a partra kijutott.*

*Hanem mégis van itt baj:
Üres ez az egész raj!
Terhet se visz, személyt se —
Nem is ér ez semmit se!*

*Parton a sok fiu, lány,
Söt parton a kapitány.
Kormány-rud a keziben —
Hajója száll a vizen.*

MAGYARHONI SZT. ERZSÉBET.

— Lietzen-Meyer hírneves hazánkfiának műve, melynek eredetije a nemzeti képtárban lesz föllálítva. —

Egymással rimelő hat verspárban írjátok meg, Magyarországi szt. Erzsébetnek a történetét. A mely munkát legjobbnak ítéltek, azt közlöm és megjutalmazom.

F. b.

ID

a ki azt
mondta
mesét, k
tokra sz

Mo

nektek
mint ed
nemcsak
hanem
amolyan
mamák
mesét n
tudós
országó
meséket
dok ne
inkább
náltatta
Forgó k
gen nép

F

Fo
hallottá
Gyöngy
hallotta
egy kie
mesélik
nai bir
ban m

IDEGEN NÉPEK MESÉI.

FOGADNI mernék, hogy ha azt kérdezném tőletek: szeretitek-e a szép mesét? — nem akadna köztetek olyan, a ki azt felelné, hogy nem szereti. El is mondtam hát már a »*Kis Lap*«-ban sok mesét, kicsit, nagyot és hiszem, mulatságtokra szolgált.

Most megint egész sor mesét fogok nektek elmondani, még pedig másféléket, mint eddig: idegen népek meséit. Mert nemcsak nekünk vannak szép meséink, hanem a messze idegen népeknek, még az amolyan félig művelt népeknek is. A jó mamák és nagymamák ott is sok szép mesét mondanak el a jó gyermeknek s tudós európai utazók, kik ama távoli országokban jártak, följegyezték az ilyen meséket. Ezekből most néhányat elmondok nektek s némelyikhez, hogy még inkább kedvetekre legyen, rajzokat is csináltattam. Majd aztán megmondjátok Forgó bácsinak, hogy tetszettek az »idegen népek meséi.«

I.

Pi-Ko és Gyöngyvirág.

— Kínai mese. —

(Tíz képpel)

Fogadni mernék, hogy még nem hallottátok, nem is olvastátok Pi-Ko és Gyöngyvirág meséjét. Hallani magam sem hallottam, csak olvastam, mert az bizony egy kicsit messze van, a hol ezt a mesét mesélik: Ázsia keleti részén, a nagy kínai birodalomban. Magáról Kínáról azonban már olvastatok, ugy-e? Tudjátok,

hogy ez a roppant birodalom, már több ezer esztendeje áll fenn, népe pedig igen művelt ámbár szokásai nagyon különböznek a mi szokásainktól. Sok nevezetessége van a kínai birodalomnak, különösen híres a kínai fal. Ezt hajdanában az ország északi határán építették, sok száz mért-földnyi hosszúságban s a roppant fal hegyen-völgyön nyulik végig. Azért építették, hogy a falon túl lakó tatárok, mongolok be ne törhessenek az országba; de a harcias mongolok végre mégis bejutottak, meghódították a kínai birodalmat, de aztán összebarátkoztak a régi kínai néppel és most békességben élnek együtt. Hanem a tatárok mai nap is legvitézebbek a nagy kínai birodalom minden népei közt és ott laktak a nagy sivatagon túl, az óriás fal mellett, mint ennek ősei.

Most már lássuk, hogy szól az a régi kínai mese, melyet el akarok nektek mondani.

Hol volt, hol nem volt, egyszer valamikor volt Kínában egy szegény kereskedő, a kinek Pi-Ko volt a neve. Boltja (Lásd a képet a 214 lapon.) volt, melyben mindenféle portékát árult, kívül pedig az volt felírva a czégtáblára: »Pu-hu«, a mi azt jelentette, hogy ebben a boltban soha senkit meg nem csálnak. Ez pedig igaz is volt, mert Pi-Ko nagyon becsületes ember volt; inkább élt szegényül, hogysesem másokat megkárosítson. De ha szegény voltis, nem panaszkodott, mert nagy örömét lelte három leánykájában. Kedves és jó leányka volt mind a három. A legidősbiket Rózsavirágnak hívták, a középsőt Narancsvirágnak, a legkisebbiket pedig Gyöngyvirágnak; s bár Pi-Ko a két

nagyobbikat is szerette, mégis csak a kis Gyöngyvirág volt kedvence, mert ez volt a legkedvesebb, legvidámabb és legengedelmesebb. Egy kis kert terült el Pi-Ko háza mellett, tele virággal, egy kis szökőkúttal és csevegő patakkaival, melyben aranyhalak uszkáltak, este pedig tarka színű lámpásokkal volt a kert kivilágítva. A három testvér nem is hitte, hogy ennél szebb hely is lehessen a világon, a mi persze nem csoda, mert ők soha sem láttak egyebet.

Egy szép napon Pi-Ko, napi munkája végeztével, együtt teázott leányaival és így szólt:

— Kedves gyermekeim, én holnap reggel elutazom s mindenféle portékát fogok vásárolni. Hozok nektek is valami vásárfiát. Azért hát mondjátok, kinek mire volna kedve? (Lásd a képet a 215. lapon.)

— Én nem kívánok semmit, mert nincs szükségem semmire, felelt Gyöngyvirág.

— Bohóság! Azért mégis kívánnod kell valamit, szólt Pi-Ko. Én minden esetre hozok neked is vásárfiát. Jobb tehát, ha magad mondod meg, miben telnek örömed.

— De igazán nem tudom...

— Csak gondolkozzál, majd jut eszedbe valami. Hát te kedves, Rózsavirágom, mit kívánsz?

— Szeretnék egy szekrénykét gyöngy-

házból, hogy abba rakhassam apró ékszereimet.

— Meglesz. És te, Narancsvirág?

— Én meg szeretnék egy szép, de nagyon szép virágtartót finom porcelánból, melyre virágok, madarak legyenek festve.

— Az is meglesz. No most rajtad a sor, Gyöngyvirág. Valamit okvetlenül kívánnod kell és kívánhatsz akár milyen ritkaságot, mert meszszire utazom, egészen a nagy falig.

Erre Gyöngyvirág nevetve mondá:

— Jól van, atyuskám, hát hozz nekem egy követ a nagy falból. Az legalább olyasmi lesz, hogy itt az egész környéken senkinek sem lesz meg a párja.

— Bohó gyerek! felelt Pi-Ko mosolyogva. De ha kívánnod, hát hozok és hozzá majd én választok valami okosabbat is.

— Nem, nem, atyuskám, egyéb semmi sem kell, csak egy kő a nagy kínai falból.

Pi-Ko másnap korán hajnalban utazott el, mikor leányai még javában aludtak. Ezek, a mint fölébredtek, a jó apára gondoltak és előre örültek, hogy majd szép ajándékokat hoz nekik. De Gyöngyvirág szokatlanul szomorú volt.

— Ugy-e, most már sajnálod, hogy nem kértél semmit, szólt Rózsavirág.

PI-KO BOLTJA.

(Lásd a 213. lapon.)

egy da
Egész
nem is
hang f

Naranc
apácsk
falat?
egy kö

... EGYÜTT TEÁZOTT LEÁNYAIVAL.
(Lásd a 214. lapon.)

— Nem, de azt sajnálom, hogy egy darabka követ kértem a nagy falból. Egész éjjel ezzel álmodtam, vagy mintha nem is álmodtam volna, hanem egy titkos hang folyton ezt sugta:

»Ki a nagy falat megbontja,
Maga magát is megrontja.«

— Oh, ez afféle bolondos álom, szólt Narancsvirág. Csak nem hiszed, hogy apácska neki megy és lebontja az óriás falat? Hiszen azt nem is bírná. Letör egy kövecskét s elhozza.

— Természetes, moudá Rózsavirág.

— Én mégis félek, szólt Gyöngyvirág. Most is mindig hallok az intést:

»Ki a nagy falat megbontja,
Maga magát is megrontja.«

És szegény Gyöngyvirágnak nem volt többé nyugalma, nem tudott többé vidám lenni, nem találta kedvét sem a virágokban, sem a szökökut játékában, mert mindenfelől csak az az ijesztő intés hangzott feléje.

— Ah, minek is kívántam olyan oktalanságot! Inkább kívántam volna valami szép ékszert vagy csecsebecsét, mint testvéreim sohajtott busan.

Ezalatt Pi-Ko messze utazott, bejárta a vásárokat, már mint kereskedők szokták, vett mindenféle portékát és megvásárolta a leányainak való ajándékokat is. Igen, de hát a Gyöngyvirág ajándéka? Erről sem felejtkezett meg és mert épen ott járt közel az óriási fal környékén, egy napon oda sompolygott a falhoz, hogy valamelyik bástyából egy kövecskét letörjön. (Lásd a képet a 216. lapon.)

Tudta, hogy ez, bár nem épen valami nagy bűn, de mégis tilos dolog, mert hátha meglátják és azt hiszik, hogy valami gonoszságban törí a fejét? Körülnézett, nem látott senkit, elővette tehát kését és kezdte a falat fészegetni. De a fal nagyon erős volt, a kő nagyon kemény, semmikép sem akart egy borsónyi darabka sem letörni; Pi-Ko pedig nem az az ember volt, a ki abbahagyta, a mibe egyszer belefogott. Nagy buzgalommal folytatta hát

munkáját és észre sem vette, hogy egy oriai természetű tatár közeledik, a fal őrizetére rendelt katonának egyike. Csak akkor rettent meg Pi-Ko, mikor hátulról a tatár nyakon csipte és így szólt:

— Hah, te semmire való gonosz! Hát te a császár falát rongárod! Le akarsz bontani a falat, mely az országot védi az ellenségtől. Ezért meglakolsz!

Szegény Pi-Ko nagyon megijedt és hamarjában azt sem tudta mit mondjon. Csak azt kezdte mondogatni, hogy leánynak kell a kő, de ezen a furcsaságon a zord katona gúnyosan nevetett.

— Jöszte csak a fő-főmandarin elé, majd rád mondja ez az ítéletet. Mondá és galléron fogva szegény Pi-Kót, elvezette egy nagy épülethez, a hol a parancsnok lakott. Ez épen hazatért sétájából és kiszállt a gyalog hintóból, melyben négy szolga hordta, míg egész sipos, dobos és lámpásos sereg kísérte a hatalmas vitézt. A katona oda állította Pi-Kót a vezér elé s szegény Pi-Kó reszketett, mint a nyárfalevél. A hatalmas parancsnok pedig így szólt:

— Bünöd rettenetes, a felséges császár nagy falát sértetted meg. Ezért le fogják vágni kezedet, lábadat, utoljára pedig a nyakadat. (Lásd a képet a 217. lapon.)

— Oh kegyelem! könyörgött Pi-Ko. Nem akartam semmi rosszat. Ha kárt okoztam, megfizetem.

— Pénzzel nem lehet bünt megváltani, felelt a kegyetlen vezér.

Pi-Ko nagyot sohajtott.

— Oh Gyöngyvirág, Gyöngyvirág, nem tudtad, milyen veszedelmebe döntöd szegény atyádat!

— Gyöngyvirág? És ki az a Gyöngyvirág? kérde a vezér.

— Az én lányom. Én Pi-Ko vagyok, a néhai Csing fia és van három lányom, köztük a legkisebb és legked-

vesebb Gyöngyvirág.

— Három lányod van! Nekem pedig egy sincs, egy magam élek és unatkozva töltöm öreg napjaimat. Hát mondok valamit. Megbocsátom nagy bünödet, de ide adod nekem Gyöngyvirágot, jövőre az én lányom lesz és te soha sem fogod őt többé látni.

ODASOMPOLYGOTT A FALHOZ.

(Lásd a 215. lapon.)

Pi-Ko erre még inkább megrettent.
A kegyetlen vezér látta ezt és így szólt:
— Szeretted leánykádat és félsz, hogy
rossz dolga lesz ilyen kegyetlen tatár

katonaembernél? Ne félj semmit, jó dolga
lesz Gyöngyvirágnak.

— Oh, hiába egyezném belé, a ked-
ves jó gyermek halálra búsúlna magát, ha

— BÜNÖD RETTENETES! (Lásd a 216. lapon.)

elszakadna tőlem és testvéreitől. Nem,
inkább meghalok, hogyszem gyermekem
boldogsága árán váltsam meg életemet.

— Nem addig van az. Megkérdezzük
Gyöngyvirágot, akar-e ide jönni, vagy
engedi, hogy apja fejét leüssék.

— Gyöngyvirág jó gyermek, ő bizonyosan kész volna feláldozni magát, szólt Pi-Ko. De én nem engedem, inkább én halok meg, hogyszem Gyöngyvirág legyen boldogtalan.

— Elég a szóból. Most haza még és négy vitézem elkísér. Otthon elmondod Gyöngyvirágnak, mi történt és ha ő nem akar téged megváltani, akkor visszajössz te magad. De ne gondold ám, hogy rászed-

A KATONÁK ELVEZETÉK.

hatsz, mert embereim mindig sarkadban lesznek és ha szökni akarnál, menten leszurnak. Most indulj!

Hiába szabadkozott Pi-Ko, a katonák erővel elvezették.

(Vége következik.)

ŐSZI TANYA.

(Képpel a 221. lapon.)

MÁR beköszönt a hűvös ősz,
Haza felé meggyen a csösz.
A kunyhóját oda hagyja,
S vállra vetve a tarisznyát
Elbandákol a faluba.

*Elhagyva a régi tanya —
Rajta bozót, galagonya.
Gyökerez fü elvirágozott. —
S a holt tüske-bokor ága
A földelén kivirágozott.*

*No pajtások, vigj gyerekek,
Ugrálgató kis verebek,
Itt ugyan jó helyen laktok,
Vad Laczitól, Rontó Páltól
Egy darabig nyugton vagytok.*

AZ APAI ÖRÖKSÉG.

— Elbeszélés. —

(Vége.)

Miklós ezután a kerten keresztül a szomszédhoz ment. Itt a még az árviztől megmaradt tócsák egyikén megpillantotta a kis hajót, melylyel Pali tegnap játszott. És hogy meglátta, az különös szerencse avagy az isteni Gondviselés műve volt. Arra a napra gondolt, midőn a kis hajót először bocsátotta a vízre, nem is sejtve, hogy az a víz, mely addig csak a gyermekek örömeire szolgált, nem sokára pusztító elemmé fog növekedni. Majd arra az idegen uri emberre gondolt, kinek emlékét a következő napok izgalmai majd nem egészen kitörülték emlékéből. Mily szívesen hívta őt, hogy látogassa meg a városban! Nevét jól megjegyezte. Bényei

tanár. Aztán eszébe jutott az a könyvkereskedő is, mily szigorú, hideg tekintettel vizsgálta az ő boldogult atyjának irását s hogy megpirongatta őt is, bár igazságosan. Ez az emlék akaratlanul is megingatta bizalmát a kereskedő iránt, pedig azért indult utra, hogy fölkeresse.

— Hátha, gondolá, Bényei tanár, a ki bizonyosan nagy tudomány ember, valamely más könyvkereskedőhöz is tudna utasítani, aki jobb árt adna a térképekért. Mennyire örülne ennek jó édes anyám! Elég idő van, megkísérlem.

Miklós tehát a városban a tanár lakása után tudakozódott, s nemsokára megtalálta. Nagy épület előtt állott, mely neki pompás palotának tetszett. Az épület nagy kapuja fölött e szó volt felírva: »Főgymnasium«

Szerényen, de mégis bátran kérdészködött itt Miklós a tanár után; a második emeletre utasították s itt már el sem tévedhetett, mert a név, mely egész reggel a fülében csengett, nagy betűkkel volt felírva az egyik ajtón.

Miklós csöngetésére ugyanaz a fiucska nyitotta ki az ajtót a ki akkor a pataknál atyját kísért s a ki úgy el volt ragadtatva a kis hajó látására. Ugy látszik, eleven emlékezetében lehetett Miklós, mert mielőtt ez csak egy szót szólhatott volna, a fiucska hangosan felkiáltott:

— Apa, a kis hajóépítő van itt!

A másik szobából ekkor egy nyájas képű ur lépett ki, — ő volt az ismerős arc, Bényei tanár.

— Nagyon szép tőled, hogy eljöttél, mondá nyájasan. Aggódtunk miattad, mikor az árviz híret hallottuk, tudakozód-

tunk volna utánad, de nem tudtuk a nevedet s így kénytelenek voltunk ezt arra az időre halasztani, míg vidéketeket újra meglátogathatjuk, hogy az árviz által okozott pusztításokat megtekintsük.

— Igen, és apa megígérte nekünk, nekem és bátyámnak Emilnek, hogy a szünidőben még egyszer kirándulunk, hogy meglássuk, mi lett belőletek. De most már nem szükséges, mert itt vagy magad és mindent elbeszélhetsz, mondá örömmel Laczika.

A tanár ezután Miklóst kezénél fogva egy tágas, csinosan bútorzott szobába vezette, a hol őt nevének e szavakkal mutatta be:

— Ime, ez az a Miklós, az a kis hajó-építő, akiről beszéltem. Az árviz veszedelmét átélve, most sok érdekest fog nekünk beszélni.

Ekkor látta Miklós, hogy hiszen ő az egész család előtt ismeretes egyéniség. A tanár neje szívélyesen mondá:

— Örülök, hogy megismerkedtünk. Férjem sok jót beszélt rólad.

Azután még egy fiu jött elő, ki valamivel nagyobb volt, mint Laczi, tehát valószínűleg Emil volt és egy leányka, akit Erzsinek szólítottak. Mindketten kezét fogtak Miklóssal. Laczi egész örömmel mondá nekik:

— Ez Miklós! Tudjátok-e, az, a ki azt a szép hajót készítette, a melyről sokszor beszéltem!

Körülvették Miklóst, kinek egészen úgy tetszett, mintha már régi ismerősei közt volna. Sok kérdésre kellett felelnie, míg végre a gyermekek anyja így szólt:

— Kedvesim, ez a szegény fiu már annyit beszélt, mint valami vizsgálaton. Hadd pihenjen kissé és reggelizzen velünk!

Odavezették Miklóst az asztalhoz, melyen nagy tál cseresznye volt, s mint a többi gyermek, Miklós is kapott vajas kenyeret, a cseresznyéből pedig annyit ehetett, a mennyit csak akart.

Bármilyen kellemes volt is azonban a jó reggeli, Miklós nem rejthette el lelki izgatottságát, hogy még hátra van a legfontosabb dolog: hogy a térképekről beszéljen a tanárral. Önkénytelenül arra a helyre tekintett, a hol híven őrzött kincse feküdt egyik asztalon. A tanár észrevette és kérdezé, mit rejteget oly gondosan? Miklós szerényen felelte, hogy abban a csomagban térképek vannak, melyeket egy könyvkereskedőnek kell megvétel végett ajánlani.

— Térképek? Hadd lássam! Ha szépek, magam is megveszem, mert nagyon szeretem a jó és szép térképeket.

— Óh, bizonyosan tetszeni fognak önnek! mondá Miklós örömtől ragyogó arccal és teljes meggyőződéssel. Szébb térképeket talán nem is látott!

— Igazán kíváncsivá teszesz, szólt Bényei mosolyogva. De addig ne bántsd, fiacskám, míg jól nem laktál, csak egyél!

Miklós nem mondatta ezt magának kétszer s a jóízű gyümölcsöt kitünő étvágyal fogyasztotta.

Midőn a reggelinek vége lett s a nagy asztal ismét üres volt, Bényei elővette a térképeket. A nagy szakértelemmel, csinnal és fáradsággal kidolgozott szép művek annyira meglepték, hogy nem fojt-

(Folytatása a 222. lapon.)

ŐSZI TANYA. (Lásd a 219. lapon)

(Folytatás a 220. laphoz.)

hatta el csodálkozását. Miklós szive reszketett az örömtől, midőn Bényei a térképeket egyenként széthajtogatva, mondá:

— Valódi mesterművek! És mily szorgalommal, pontossággal vannak készítve! Ki készítette ezeket?

Miklós nem tudott uralkodni meghatottságán s hangos zokogásba tört ki. A tanár ekkor gyöngéden fogta meg a fiu kezét és így szólt:

— Miklós, úgy látom, hogy ez drága kincs, drága emlék rád nézve, nem szivesen adod másnak. Igaz-e?

Miklós fejével bólintott, de szólni még nem tudott. A jószívű tanár intett nejének, ki mindjárt megértette és a gyermekekkel eltávozott. Ekkor Miklós mindent elbeszél. Bényei igaz részvétellel hallgatta a derék fiu szavait. Midőn ez elvégezte beszédét, a tanár így szólt:

— Kedves fiam, az nemes érzésre mutat, ha kedveseinkért áldozatot hozunk. Te ma érezni fogod, hogy nemesak édes anyádra nézve van abban vigasztalás, ha boldogult atyádnak intését követed, hanem magad leszel, boldog mert utolsó kívánságát teljesítetted! Én csak hat példányt veszek meg e térképekből, de mindegyikért adok neked egy aranyat. Így még neked is marad elég csinos kis gyűjteményed azzal a két példánnyal együtt, melyet édes anyád eltett, s mégis több pénzt viszesz haza, mint a mennyit édes anyád vár. Bele nyugszol? Ha igen, akkor kössük meg a szerződést, fejezte be tréfásan.

Ki volt boldogabb mint Miklós? Nagy örömmel mutogatta most az ismét

összegyűlt családnak a térképeket, melyeket Bényei épen oly szépen és világosan tudott megmagyarázni, mint egykor a Miklós édes atyja.

Miklósnak ott kellett maradnia még ebédre is; a kis elemózsia, melylyel édes anyja töltötte meg tarisznyáját, érintetlenül maradt. Ebéd után az idő gyorsan repült s Miklósnak már rég nem volt oly vidám napja. Mikor azonban ötöt ütött az óra, indulnia kellett. Bényei ekkor levelet adott át neki.

— Édes anyádnak szól, mondá nyájasan. El ne veszítsd, mert benne van a térképek ára. Most Isten veled! Azt hiszem, nem sokára látni fogjuk egymást!

Köviné ez alatt egész nap aggodalmaskodott, valjon Miklós szerencsésen jár-e el dolgában, vagy egyáltalában sikerül-e neki eladni a térképeket? Midőn este, varrással foglalatoskodva ült a ház előtt, gyakran tekintgetett az országutara, nem látható-e még a szomszéd kis fogatja?

Az erdész ott ült mellette és ujságot olvasott, de ő is gyakran föltekintett az ujságból, ugyanazon irány felé nézegetve; de egyik sem szólt semmit.

Egyszerre Erzsi hangos örömkialtással szaladt ki a házból:

— Jön Miklós! Jön Miklós! A padláson voltam, onnan láttam a Molnár bácsi szekerét. Talán már a malomnál hajtanak!

Csakugyan, alig telt bele néhány percz, a kis könnyű fogat bekanyarodott a fordulónál és nemsokára megállott a szomszéd háza előtt. A testvérek mind ott álltak, hogy Miklóst fogadják, mert

hiszen
egész n

—
az öreg
pakkot

K
azt Erz

T

sebb! M

maguka

lónak

megkör

folyam

hatja b

kapni f

ban a j

Miklós

sem vol

s inkál

metar

édes an

—
mel. Ó

nyi bes

—
szemrel

hozta d

—
örömtől

abban
van az
—
az any
lónak
mutattá
El
zsebébe
let, mik

hiszen az még nem történt meg, hogy egész nap távol legyen tőlök.

— Ezer kartács! kiáltott egyszerre az öreg erdész boszusan. Visszahozza a pakkot!

Köviné is ijedten vette észre, a mint azt Erzsike Miklós után hozta.

Tehát egy reménnyel ismét kevesebb! Mert bármily nehezen szánták rá magukat, hogy a térképeket eladják, Miklósnak az az önkéntes elhatározása már megkönnyítette az anya gondját. A nap felyamában terveket készített, hogy osztgathatja be legjobban a pénzt, melyet Miklós kapni fog — és most vége! — A mi azonban a jó anyát még inkább meglepte, az Miklós elégedett arca volt. Tehát még sem volt oly komoly az ő áldozatkészsége s inkább gondolt saját örömére, hogy megtarthatja a térképeket, mint szegény édes anyja gonddal teljes életére.

— Itt vagyok! kiáltá Miklós örömmel. Óh anyácskám, de jól jártam! Menyí beszélni valóm van!

— De Miklós! mondá az anya szelid szemrehányás hangján, a szekrényt visszahoztad!

— Igen, visszahoztam, felelé a fiu örömtől sugárzó tekintettel; de a mi abban van, az csak a fele, a zsebemben van az egész, több mint az egész!

— Fiu, beszélj már világosan, mondá az anya kissé nyugodtabban, mert Miklósnak derült arca, vidám hangja azt mutatták, hogy mégsem járhatott hiába.

Ekkor Miklós egész komolyan nyult zsebébe s kihuzott onnan egy vaskos levelet, miközben így szólt:

— Szives üdvözetét küldi Bényei tanár ur.

Az anya csodálkozva bontotta fel a levelet — a jó erdész azonban felkiáltott:

— Bényei? Fiu, hogy jutottál te hozzá? Az a város egyik legnevezetesebb embere!

Az édes anya arcán a levél olvasásakor az öröm pirja futott végig s midőn elolvasta, átnyujtá azt az erdésznek és karjait kitarva, sirva ölelte meg a jó fiut, mondván:

— Miklós, kedves jó fiam! Milyen örömet szerezteél nekem!

A levél tartalma pedig ez volt:

»Igen tisztelt Asszonyom! Engedje meg, hogy egy oly derék, jól nevelt fiu anyjának, mint Miklós, kezét szellemileg megszorítsam! A részvét, melyet az ő nyílt, nemes szívé lénye bennem ébresztett, egy kincs fölfedezésére vezetett, értem ama térképeket, melyek közül, ha Kegyed jóvá hagyja, hatot magamnak tartok meg. Még nagyobb kincs van elrejtve az ön oly korán elköltözött férjének hátrahagyott művében. Gondosan át fogom nézni s nem kételkedem, hogy sikerülni fog kiadót találni, ki Önnek illő tiszteletdíjat fog adni e müért. Remélem, hogy nem sokára személyes ismeretségünk által is szolgálhatunk az ügynek. Öszinte tisztelője, Bényei.«

Néhány hét mult s az árviztől anynyira sujtott falu ismét új életre kelt. A mezők és földek még virágzóbbak lettek, mint valaha, a falubeliek rendbe szedték házaikat, s kiki újra dolgai után látott.

A Kövi család kis birtoka is rendben volt s ugyanazon nyájas, elégedett, vidám

élet folyt a kis házban, mint azelőtt. A kertben ismét virult a viola, rezeda s néhány elkésett rózsza is gyönyörködtette illatával az arra menőket. A veteményes kert pedig Erzsike igazi büszkesége, öröme volt; Erzsike mindig talált itt valami dolgot s most épen azzal volt elfoglalva, hogy a dudvát kigyomlálja, mialatt Miklós a körtefán ült, hogy az első érett gyümölcsöket leszedje. Pali már egy teli kosárral vitt be, míg a kis Mariska a fa alatt körteszüretet tartott, egy-egy szép gyümölcsbe harapván kis egérfogaival. Oly étvágygerjesztő volt ez a szüretelés, hogy Erzsikét is kisértetbe hozta; de alig érkezett a körtefa alá, midőn Miklós a váratlan öröm kiáltásával mint valami mokus kúszott le a fáról s a kosarat odadobta.

— Erzsi fogd hamar!

Egy ugrással a fáról a kert ajtójánál termett. Erzsike csodálkozva nézett utána s egy uri embert pillantott meg és két fiuskát, útitáskával az oldalukon, akik Miklóssal kezet fogtak s a kiket Miklós nagy örömmel üdvözölt. Csakhamar megtudta Erzsi, kik a kedves vendégek, mert ezalatt anyja is kijött a házból, hogy őket üdvözölje. Bényei tanár volt az a kedves vendég, két fiával, Laczival és Emillel.

Örömnappja volt ez a kis családnak. Bényei olyan barátságos volt, mint valamely régi ismerős, és azt az örömdetes hírt hozta, hogy a város első könyvkereskedője, 600 frtot ígért a derék apa, a boldogult Kövi földirati kitünő munkájáért, még pedig úgy, hogy a második kiadásért ugyanannyit fizet. Miklós számára pedig Bényei ösztöndíjas helyet eszközölt ki a

gimnáziumban s felajánlotta Miklósnak lakásul saját házát, melyben mint családtagot fogják őt tekinteni.

Ki írja le Köviné örömét, boldogságát? A jó öreg erdősz is könnyes szemekkel vett részt a becsületes család boldogságában.

Mikor az iskolai év kezdődött, Miklós elbucuzott a szülői háztól. Nehéz volt a válás, mindnyájan sirtak. Miklóst azonban vonzotta a tanulás vágya, hogy egykor derék emberré legyen, s vonzotta az a tudat, hogy ahhoz a nemes szívű férfiúhoz megy, aki neki második atyja lett.

Midőn a Bényei lakásába belépett, kellemes meglepetés várt reá. Boldogult atyja térképei ott fügtek a falon, üveg alatt, hogy azokat naponként láthassa és tanulmányozhassa.

Miklós egészen otthon érezte magát a tanár családjánál és jeles magaviselete, szorgalma által a legnagyobb örömet szerezte jó anyjának is, pártfogójának is.

Vasárnap és szünnapokon szabad volt haza mennie a kedves szülei házba, hol anyja és testvérei mindig türelmetlenül várták. Gyakran elkisérték ilyenkor Laczi és Emil. sőt nagyobb ünnepnapokon az egész család is. Mikor így mindnyájan együtt voltak, Köviné megilletődve szokta mondani:

— Még valaki van itt ma köztünk; ne feledkezzetek meg róla. A boldogságot, melynek örvendünk, kedves gyermekeim, ki szerezte nekünk?.. Az atyai örökség!

A »Kis Lap« XXV. köt. 11-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Steiner Etel és Paula, Maderspach Janka és Julka, Singer Nelli és Leona.